

Premi Nobel de Literatura 2024 a l'escriptora Han Kang

El Premi Nobel de Literatura 2024 l'ha guanyat a l'escriptora sud-coreana Han Kang.

El jurat destaca que se li ha atorgat el premi: “per la seva intensa prosa poètica que s'enfronta a traumes històrics i exposa la fragilitat de la vida humana”.

BIOGRAFIA DE HAN KANG per Anders Olsson President del Comitè Nobel

한강 Han Kang va néixer l'any 1970 a la ciutat sud-coreana Gwangju, als nou anys, es va traslladar amb la seva família a Seül. Prové d'una formació literària, el seu pare és un novel·lista de renom. Paral·lelament a la seva escriptura, també s'ha dedicat a l'art i la música, que es reflecteix en tota la seva producció literària.

Han Kang va començar la seva carrera l'any 1993 amb la publicació d'una sèrie de poemes a la revista 문학과사회 ("Literatura i societat"). El seu debut en prosa va arribar el 1995 amb la

col·lecció de contes *여수의 사랑* ("Amor de Yeosu"), seguida poc després de diverses altres obres en prosa, tant novel·les com contes. Entre aquestes cal destacar la novel·la *그대의 차가운 손* (2002; "Les teves mans fredes"), que mostra rastres evidents de l'interès de Han Kang per l'art. El llibre reproduïx un manuscrit deixat per un escultor desaparegut que està obsessionat amb fer motlles de guix de cossos femenins. Hi ha una preocupació per l'anatomia humana i el joc entre persona i experiència, on sorgeix un conflicte en l'obra de l'escultor entre allò que el cos revela i allò que amaga. "La vida és un llençol arquejant sobre un abisme, i vivim a sobre com acròbates emmascarats", com afirma una frase cap al final del llibre.

El gran avenç internacional de Han Kang va arribar amb la novel·la *채식주의자* (2007; *The Vegetarian*, 2015). Escrit en tres parts, el llibre retrata les violentes conseqüències que es produeixen quan el seu protagonista Yeong-hye es nega a sotmetre's a les normes de ingesta d'aliments. La seva decisió de no menjar carn es troba amb reaccions diverses i completament diferents. El seu comportament és rebutjat per la força tant pel seu marit com pel seu pare autoritari, i és explotada eròtica i estèticament pel seu cunyat, un videoartista que s'obsessiona amb el seu cos passiu. Finalment, està compromesa amb una clínica psiquiàtrica, on la seva germana intenta rescatar-la i tornar-la a una vida "normal". Tanmateix, Yeong-hye s'enfonsa cada cop més en una condició semblant a la psicosi expressada a través dels "arbres en flames", un símbol d'un regne vegetal tan atractiu com perillós.

Un llibre més basat en la trama és *바람이 분다, 가라* ("El vent bufa, vés") del 2010, una novel·la àmplia i complexa sobre l'amistat i l'art, en la qual el dolor i l'anhel de transformació són fortament presents.

L'empatia física de Han Kang per les històries de vida extremes es veu reforçada pel seu estil metafòric cada cop més carregat.

희랍어 시간 (*Greek Lessons*, 2023) del 2011 és un retrat captivador

d'una relació extraordinària entre dos individus vulnerables. Una jove que, arran d'una sèrie d'experiències traumàtiques, ha perdut el poder de la parla connecta amb el seu professor de grec antic, que ell mateix està perdent la vista. A partir dels seus respectius defectes, es desenvolupa una fràgil història d'amor. El llibre és una bella meditació al voltant de la pèrdua, la intimitat i les condicions últimes del llenguatge.

A la novel·la *소년이 온다* (2014; *Human Acts*, 2016), Han Kang utilitza aquesta vegada com a fonament polític un esdeveniment històric que va tenir lloc a la ciutat de Gwangju, on ella mateixa va créixer i on es trobaven centenars d'estudiants i civils desarmats assassinats durant una massacre perpetrada per l'exèrcit sud-coreà el 1980. En la recerca de donar veu a les víctimes de la història, el llibre afronta aquest episodi amb una actualització brutal i, en fer-ho, s'aproxima al gènere de la literatura testimonial. L'estil de Han Kang, tan visionari com succint, no obstant això, s'allunya de les nostres expectatives d'aquest gènere, i és un recurs particular d'ella permetre que les ànimes dels morts siguin separades dels seus cossos, permetent-los així presenciar la seva pròpia aniquilació. En determinats moments, davant la visió dels cadàvers no identificables que no es poden enterrar, el text remunta al motiu bàsic de l'*Antígona* de Sòfocles.

A *흰* (2016; *The White Book*, 2017), l'estil poètic de Han Kang torna a dominar. El llibre és una elegia dedicada a la persona que podria haver estat la germana gran del jo narratiu, però que va morir només un parell d'hores després de néixer. En una seqüència de notes breus, totes relacionades amb objectes blancs, és a través d'aquest color del dolor que l'obra en conjunt es construeix de manera associativa. Això fa que sigui menys una novel·la i més una mena de "llibre d'oracions secular", com també s'ha descrit. Si, raona el narrador, s'hagués deixat viure a la germana imaginària, a ella mateixa no se li hauria permès néixer. També és dirigint-se als morts que el llibre arriba a les seves últimes paraules: "Dins d'aquell blanc, totes aquestes coses blanques, respiraré el darrer alè que vas deixar anar".

Un altre aspecte destacat és l'obra tardana, *작별하지 않는다* ("No ens separem") del 2021, que pel que fa a la seva imatge del dolor està estretament relacionada amb *El Llibre Blanc*. La història es desenvolupa a l'ombra d'una massacre que va tenir lloc a finals dels anys quaranta a l'illa de Jeju de Corea del Sud, on desenes de milers de persones, entre ells nens i ancians, van ser afusellades com a sospita de col·laboradors. El llibre retrata el procés de dol compartit empres per la narradora i la seva amiga Inseon, que ambdues, molt després de l'esdeveniment, porten amb ells el trauma associat al desastre que ha assolit els seus familiars. Amb una imatge tan precisa com condensada, Han Kang no només transmet el poder del passat sobre el present, sinó que també, amb la mateixa força, rastreja els intents inflexibles dels amics de treure a la llum allò que ha caigut en l'oblit col·lectiu i transformar els seus trauma en un projecte artístic conjunt, que dona títol al llibre. Tant sobre la forma més profunda d'amistat com sobre el dolor heretat, el llibre es mou amb una gran originalitat entre les imatges de malson del somni i la inclinació de la literatura testimonial a dir la veritat.

L'obra de Han Kang es caracteritza per aquesta doble exposició del dolor, una correspondència entre el turment mental i físic amb una estreta connexió amb el pensament oriental. *A 회복 하는 인간 = Convalescència del 2013*, es tracta d'una úlcera a la cama que es nega a curar i d'una dolorosa relació entre el personatge principal i la seva germana morta. En realitat no hi ha cap convalescència real, i el dolor emergeix com una experiència existencial fonamental que no es pot reduir a cap turment passatger. En una novel·la com *El vegetarià*, no es donen explicacions senzilles. Aquí, l'acte desviat es produeix de manera sobtada i explosiva en forma d'una negativa en blanc, amb el protagonista callat. El mateix es pot dir del conte *예우로파* (2012; *Europa*, 2019), en què el narrador masculí, ell mateix emmascarat de dona, se sent atret per una dona enigmàtica que ha trencat un matrimoni impossible. El jo narratiu roman en silenci quan la seva estimada li pregunta: "Si poguéssiu viure com voleu, què faries amb la teva vida?" Aquí no hi ha lloc ni per a la realització ni per a l'expiació.

LO CAMPUS DIARI <https://locampusdiari.com>

En la seva obra, Han Kang s'enfronta a traumes històrics i conjunts de regles invisibles i, en cadascuna de les seves obres, exposa la fragilitat de la vida humana. Té una consciència única de les connexions entre el cos i l'ànima, els vius i els morts, i en el seu estil poètic i experimental s'ha convertit en una innovadora en la prosa contemporània.

BIBLIOGRAFIA: una selecció

Obres en coreà

여수의 사랑. - 서울 : 문학과지성사, 1995 [“Amor de Yeosu”. Contes.]

검은 사슴. - 경기도 파주시 : 문학 동네, 1998 [“Cérvol negre”. Novel·la.]

아기 부처. - 인천 : 개미, 1999 [“Bebè Buda”. Novel·la.]

내 여자의 열매. - 서울 : 창작 과 비평사, 2000 [“Fruits de la meva dona”. Contes.]

그대의 차가운 손. - 서울 : 문학과지성사, 2002 [“Les teves mans fredes”. Novel·la.]

내 이름은 태양꽃 / 한강 동화 ; 김세현 그림. - 경기도 파주시 : 문학 동네, 2002 [“El meu nom és Flor del Sol” / Han Kang, conte de fades; Kim Se-Hyeon, imatge, 2002. Novel·la.]

붉은 꽃 이야기 / 지은이: 한강 ; 그린이: 우승우. - 서울 : 열림원, 2003 [“La història de la flor vermella” / autor: Han Kang ; il·lustrador: Woo Seung-woo. Novel·la.]

사랑과, 사랑을 둘러싼 것들. - 서울 : 열림원, 2003 [“Amor i coses que envolten l'amor”. Assajos.]

가만가만 부르는 노래. - 서울 : 비채, 2007 [“Cançons cantades en silenci”. Assajos.]

LO CAMPUS DIARI <https://locampusdiari.com>

천둥 꼬마 선녀 번개 꼬마 선녀 / 한강 글; 진선미 그림. - 경기도 파주시 : 문학 동네, 2007 [“Thunder Little Fairy Lightning Little Fairy” / escrit per Han Kang; Jin Seon-mi, imatge. Llibre infantil.]

채식주의자. - 경기도 파주시 : 창비, 2007 [The Vegetarian. Novel·la.]

눈물상자 / 한강 글 ; 봄로야 그림. - 경기도 파주시 : 문학 동네, 2008 [“Tear Basket” / escrit per Han Kang ; Bomroya, imatge. Contes.]

바람이 분다, 가라. - 서울 : 문학 과 지성사, 2010 [“El vent bufa, va”. Novel·la.]

희랍어 시간. - 경기도 파주시 : 문학 동네, 2011 [Lliçons de grec. Novel·la.]

노랑무늬영원. - 서울 : 문학 과 지성사, 2012 [“Fire Salamander”. Contes.]

서랍 에 저녁 을 넣어 두었다. - 서울 : 문학 과 지성사, 2013 [“Vaig posar la tarda al calaix”. Poesia.]

회복 하는 인간 / 지은이 한 강 ; 옮긴이 전 승희 = Convalescència / escrit per Han Kang ; traduït per Jeon Seung-hee. - 서울 : 아시아, 2013 [Edició bilingüe. Novel·la.]

소년이 온다. - 경기도 파주시 : 창비, 2014 [Actes humans. Novel·la.]

흰. - 경기도 파주시 : 문학 동네, 2016 [El llibre blanc. Novel·la.]

작별하지 않는다. - 경기도 파주시 : 문학 동네, 2021 [“No ens separem”. Novel·la.]

한 강. - 경기도 파주시 : 문학 동네, 2022 [“Han Kang”. Sèrie: L'essencial. Col·lecció.]

Pel·lícules

LO CAMPUS DIARI <https://locampusdiari.com>

Vegetarian, 2009. Dirigida per Lim Woo-Seong ; guió de Lim Woo-Seong. Basat en la novel·la The Vegetarian de Han Kang.

Scars, 2011. Dirigida per Lim Woo-Seong; guió de Lim Woo-Seong i Han Kang. Basat en la novel·la "Baby Buddha" de Han Kang.

Treballa en suec

Vegetarianen / översättning från engelskan per Eva Johansson. - Estocolm: Natur & Kultur, 2016. - Títol original: 채식주의자

Levande och döda / översättning från engelskan av Eva Johansson. - Estocolm: Natur & Kultur, 2016. - Títol original: 소년이 온다

Den vita boken / översättning från koreanskan d'Anders Karlsson och Okkyoung Park. - Estocolm : Natur & Kultur, 2019. - Títol original: 흰

Jag tar inte farväl: roman / översättning från koreanskan av Anders Karlsson och Okkyoung Park. - Estocolm: Natur & Kultur, 2024. - Títol original: 작별하지 않는다

Obres en anglès

회복 하는 인간 / 지은이 한 강 ; 옮긴이 전 승희 = Convalescència / escrit per Han Kang ; traduït del coreà per Jeon Seung-Hee. [Edició bilingüe]. - Seül: Àsia, 2013

El vegetarià: una novel·la / traduït del coreà per Deborah Smith. - Londres : Hogarth, 2015. - Traducció de: 채식주의자

Human Acts : una novel·la / traduïda del coreà i presentada per Deborah Smith. - Londres : Portobello Books, 2016. - Traducció de: 소년이 온다

The White Book / traduït del coreà per Deborah Smith. - Londres : Portobello Books, 2017. - Traducció de: 흰

LO CAMPUS DIARI <https://locampusdiari.com>

Europa / traduit del coreà per Deborah Smith. - Norwich : Strangers Press, part del projecte editorial UEA, 2019. - Traducció de: 에우로파 a 노랑무늬영원

Lliçons de grec / traduit del coreà per Deborah Smith i Emily Yae Won. - Londres : Hogarth, 2023. - Traducció de: 희랍어 시간

Antologia:

"Viatge nostàlgic" (1994) en veus no parlades: contes breus seleccionats d'escriptores coreanes / compilat i traduit del coreà per Jin-Young Choi. - Dumont, N.J. : Homa & Sekey Books, 2002. - Traducció de conte a "Love of Yeosu"; 여수의 사랑

Obres en francès

Pars, le vent se lève : roman / traduit du coréen par Lee Tae-yeon et Geneviève Roux-Faucard. - Fuveau : Decrescenzo, 2014. - Traducció de: 바람이 분다, 가라

La végétarienne : roman / traduit du coréen per Jeong Eun-Jin et Jacques Batilliot. - La Tour d'Aigues : Serpent à Plumes, 2015. - Traduction de: 채식주의자

Celui qui revient : roman / traduit du coréen par Jeong Eun-Jin et Jacques Batilliot. - La Tour d'Aigues : Serpent à Plumes, 2016. - Traduction de: 소년이 온다

Leçons de grec : roman / traduit du coréen per Jeong Eun-Jin et Jacques Batilliot. - La Tour d'Aigues : Serpent à Plumes, 2017. - Traduction de: 희랍어 시간

Blanc : roman / traduit du coréen per Jeong Eun-Jin et Jacques Batilliot. - La Tour d'Aigues : Serpent à Plumes, 2018. - Traduction de: 흰

LO CAMPUS DIARI <https://locampusdiari.com>

Impossibles adieux : roman / traduit du coréen par Kyungran Choi et Pierre Bisiou. - Bernard Grasset, 2023. - Traducció de: 작별하지 않는다

Antologia:

”Les Chiens au soleil couchant” a Cocktail Sugar et autres nouvelles de Corée / traducció sota la direcció de Choi Mikyung i Jean-Noël Juttet. - París : Zulma, 2011. - Traducció de: 해질녘에 개들은 어떤 기분일까 dans 내 여자의 열매

Obres en alemany

Die Vegetarierin : Roman / aus dem Koreanischen von Ki-Hyang Lee [I Gi hyang]. - Berlín : Aufbau, 2016. - Títol original: 채식주의자

Menschenwerk: Roman / aus dem Koreanischen von I Gi hyang. - Berlín : Aufbau, 2017. - Títol original: 소년이 온다

Deine kalten Hände : Roman / aus dem Koreanischen von Kyong-Hae Flügel. - Berlín: Aufbau, 2019. - Títol original: 그대의 차가운 손

Weiß = 흰 / aus dem Koreanischen von I Gi hyang. - Berlín : Aufbau, 2020. - Títol original: 흰

Griechischstunden : Roman / aus dem Koreanischen von I Gi hyang. - Berlín: Aufbau, 2024. - Títol original: 희랍어 시간

Antologia:

“Die Früchte meiner Frau” en Koreanische Erzählungen / hrsg. de Sylvia Bräsel i Lie Kwang-Sook. Mit einem Nachw. de Sylvia Bräsel. - München: Dt. Taschenbuch-Verl., 2005. - Títol original: 내 여자의 열매

Les 4 traduccions al català de l'obra de Han Kang

“**La vegetariana**” (Rata, 2017, amb traducció de Summe Yoon; reeditada aquest 2024 per La Magrana, amb traducció de Mihwa Jo i Raimon Blancafort) és la seva primera novel·la -de fet són tres contes llargs relacionats entre si- traduïda a l'anglès, al castellà i al català. L'obra narra la història d'una dona que decideix aturar tota violència exercida pel cos i deslligar-se de l'animal humà fins a convertir-se en un ésser del tot vegetal.

A la novel·la “**Actes humans**” (Rata, 2018, amb traducció d'Alba Cunill), guanyadora dels premis Manhae i el Korean Literature Novell Award, recorda la massacre de Gwangju, l'aixecament popular que es va produir el 1980 contra la dictadura de Chun Doo-hwan, i del qual Kang va escapar-se en traslladar-se a Seül amb la seva família quan tenia deu anys.

“**Blanc**” (Rata, 2020, amb traducció d'Alba Cunill), és el llibre més autobiogràfic de l'autora. A partir de la redacció aparentment banal d'una llista de coses blanques, l'autora fa un commovedor exercici d'introspecció, buscant l'epicentre del seu dolor existencial. Potser les coses blanques que ens envolten preserven el nostre dolor, és demana, i contenen una angoixa que no sabem veure a primer cop d'ull. Kang s'endinsa en una delicada indagació literària i cerca, a través de la descripció de coses quotidianes, el mal que sempre ha sentit per l'absència d'una germana a qui no va arribar a conèixer.

L'última novetat de Kang publicada en català és la novel·la “**La classe de grec**” (La Magrana, 2023, amb traducció d'Hèctor Bofill i Hye Young Yu), on l'autora torna a visitar els efectes que l'opressiva societat coreana i la violència al·legòrica que aquesta exerceix tenen sobre l'individu.